

İsfahân Peşrev

Ney

Rebâbî Yusuf Dede

Usûlü : Çifte Düyek [16/8]

1. Hane / (Hane-i Evvel) / (Serhane)

5
9
13
17
21
25
29
33

SON / (Temmet)

2. Hane / (Hane-i Sani)

37
42
47
52

3. Hane / (Hane-i Salis)

37

Mürekkebe Bileşik İsfahân Makamı

Çifte Düyek Usûlleri

- *) 16 zamanlıdır.
- *) İki tane 8 zamandan veya başka bir deyişle iki tane Düyek'ten yapılmıştır (8+8=16).
- *) 16/8'lik mertebesi çok az kullanılmıştır. Asıl ikinci mertebesi olan 16/4'lük kullanılır.
- *) Pişrev, beste, kâr, tevşih ve ilâhilerde kullanılmıştır. Zencir usûlünün birinci usûlüdür.
- *) Bu usûlün başında bir senkop vardır.

Çifte Düyek Darb Usûlü

[16 / 4] m e r t e b e s i

- 1 . Darb : (Dü-Üm) / [2 Zamanlı ve Yarı Kuvvetli]
- 2 . Darb : (Te-Ee- Ee- Ek) / [4 Zamanlı ve Kuvvetli]
- 3 . Darb : (Te-Ek) / [2 Zamanlı ve Yarı Kuvvetli]
- 4 . Darb : (Dü-Üm) / [2 Zamanlı ve Kuvvetli]
- 5 . Darb : (Dü-Üm) / [2 Zamanlı ve Yarı Kuvvetli]
- 6 . Darb : (Te-Ek) / [2 Zamanlı ve Kuvvetli]
- 7 . Darb : (Te) / [1 Zamanlı ve Yarı Kuvvetli]
- 8 . Darb : (Ke) / [1 Zamanlı ve Zayıf]

a) Durağı: Dügâh perdesidir.

b) Seyri: İnci-çıkıcıdır.

c) Dizisi: Basit İsfahân makamı dizisine Dügâh perdesinde bir Rast dörtlüsünün zaman zaman katılmasından meydana gelmiştir. Basit İsfahân makamı dizisinin, Uşşak veya Beyâtî makamı dizisinden başka bir şey olmadığını önceden öğrenmiştik. Şimdi Mürekkebe İsfahân makamında da diziye zaman zaman Dügâh perdesinde bir Rast dörtlüsü katılacaktır. Bu hâle göre, Mürekkebe İsfahân makamı dizisini meydana getiren çeşnileri gözden geçirelim: Uşşak veya Beyâtî dizisi, yerinde Uşşak dörtlüsüne 4.derece Nevâ perdesinde bir Bûselik beşlisinin eklenmesinden meydana gelmiştir. Bu diziye Dügâh perdesinde bir Rast dörtlüsünün zaman zaman karıştırılmasıyla Mürekkebe İsfahân makamı meydana gelir (Bu makamdaki eserlerde sıkça rastlanan Nevâ'da Rast beşlisi, Nevâ makamına geçkiden ibârettir).

Basit İsfahân'a sık sık geçkiler yapılacaktır.

d) Güçlüsü: Basit İsfahân'da olduğu gibi Nevâ perdesi Mürekkebe İsfahân makamının da güçlüsüdür. Üzerinde Bûselik çeşnisiyle yarım karar yapılır. Mürekkebe İsfahân makamı diğer bütün özellikleri bakımından Basit İsfahân makamının aynıdır. Tek fark, aradaki Rast dörtlüsüdür. Bu Rast dörtlüsü seyre zaman zaman karışır. Fakat karar esnasında Mürekkebe İsfahân makamı yine Beyâtî dizisi ile karar verir. Yani tam karar Basit İsfahân makamı ile yapılır. Yine Basit İsfahân makamında olduğu gibi, bu makamda da, Beyâtî makamındaki Nevâ'da Hicaz, Çargâh'da Nikriz çeşnileri pek gösterilemez.

Mürekkebe İsfahân makamının genişlemesi de, Basit İsfahân makamının genişlemesi gibidir. Nevâ perdesi üzerinde bulunan Bûselik beşlisi Muhayyer perdesinde bir Kürdi dörtlüsü ilâvesiyle Nevâ perdesinde Bûselik dizisi olarak uzatılır.

Seyri:

Ya Beyâtî dizisi ile veya Dügâh perdesindeki Rast dörtlüsü ile güçlü Nevâ perdesi civârından seyre başlanır. Zaman zaman Dügâh perdesindeki Rast çeşnisi gösterilerek Beyâtî dizisinde dolaşılır. Daha doğrusu Basit ve Mürekkebe İsfahân makamları birbirine durmadan geçkiler yapar. Nevâ perdesinde Bûselik çeşnisiyle yarım karar yapıldıktan sonra gereken yerlerde gerekli asma kararlar da gösterilerek Uşşak Beyâtî dizisine geçilir. Ve mutlaka Basit İsfahân dizisiyle Dügâh perdesinde Uşşak çeşnili tam karar yapılır.